

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

13.1.1 ผู้สอบบัญชี

ปี 2558 – 2559	:	นางสาวอมรรัตน์ เพิ่มพูนวัฒนาสุข (ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 4599 บริษัท ไพรัชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด
ปี 2560 - 2561	:	นายพงษ์วิ รัตนโกเศศ (ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 7795 บริษัท ไพรัชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด

13.1.2 สรุปรายงานการสอบบัญชี

สำหรับงบการเงินปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

“ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินรวมของบริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) และบริษัทย่อย (“กลุ่มกิจการ”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

สำหรับงบการเงินปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

“ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินรวมของบริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) และบริษัทย่อย (“กลุ่มกิจการ”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

สำหรับงบการเงินปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

“ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินรวมของบริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) และบริษัทย่อย (กลุ่มกิจการ) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ตารางสรุปงบการเงินของบริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด(มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน

	งบการเงินรวม					
	ปรับปรุงใหม่					
	31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 61	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	694.53	12.25	919.73	12.90	587.57	6.21
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	-	-	-	-	400.00	4.23
เงินลงทุนระยะสั้น	751.40	13.25	0.20	0.00	0.20	0.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น สุทธิ	467.71	8.25	902.12	12.65	833.85	8.81
สินทรัพย์อนุพันธ์การเงิน	4.32	0.08	0.09	0.00	2.17	0.02
รายได้ค้างรับจากงานธุรกิจวิศวกรรม	427.24	7.53	1,287.03	18.05	2,406.48	25.42
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทอื่น	40.00	0.71	19.11	0.27	0.00	0.00
สินค้าคงเหลือ สุทธิ	270.45	4.77	248.31	3.48	266.60	2.82
งานระหว่างก่อสร้าง	-	-	-	-	170.51	1.80
เงินประกันผลงานส่วนที่จะถึงกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี	4.66	0.08	58.31	0.82	70.94	0.75
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	146.05	2.58	189.30	2.66	170.90	1.81
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,806.36	49.48	3,624.21	50.83	4,909.24	51.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	8.00	0.14	8.00	0.11	0.10	0.00
เงินลงทุนในการร่วมค้า	36.86	0.65	65.30	0.92	48.11	0.51
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	2.25	0.04	2.25	0.03	2.25	0.02
รายได้ค้างรับจากงานบริการโครงข่าย	-	-	-	-	32.60	0.34
รายได้ค้างรับจากงานธุรกิจวิศวกรรม	-	-	-	-	388.66	4.11
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ	2,767.50	48.80	3,327.34	46.67	3,986.19	42.11
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สุทธิ	9.00	0.16	19.91	0.28	27.86	0.29
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี สุทธิ	29.43	0.52	59.84	0.84	48.67	0.51
เงินประกันผลงาน	-	-	3.79	0.05	0.00	0.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	12.29	0.22	18.98	0.27	23.01	0.24
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	2,865.33	50.52	3,505.41	49.17	4,557.46	48.14
รวมสินทรัพย์	5,671.69	100.00	7,129.62	100.00	9,466.70	100.00

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

	งบการเงินรวม					
	ปรับปรุงใหม่					
	31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 61	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	250.80	3.52	1,373.68	14.51
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	974.55	17.18	1,510.45	21.19	1,580.79	16.70
หนี้สินอนุพันธ์การเงิน	0.48	0.01	7.85	0.11	42.87	0.45
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่จะถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี สุทธิ	41.60	0.73	34.12	0.48	20.45	0.22
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินส่วนที่จะถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	98.34	1.73	179.40	2.52	353.96	3.74
เงินรับล่วงหน้าธุรกิจวิศวกรรม	161.35	2.84	356.22	5.00	492.87	5.21
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	19.35	0.34	3.77	0.05	24.10	0.25
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุส่วนที่จะถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1.62	0.03	4.81	0.07	5.54	0.06
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	15.24	0.27	26.00	0.36	22.76	0.24
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,312.53	23.14	2,373.43	33.29	3,917.02	41.38
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน สุทธิ	37.77	0.67	22.99	0.32	22.63	0.24
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สุทธิ	1,115.55	19.67	1,534.43	21.52	1,355.35	14.32
หุ้นกู้ สุทธิ	-	-	-	-	697.01	7.36
สำรองค่าประกันงานธุรกิจวิศวกรรม	2.11	0.04	0.06	0.00	0.06	0.00
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุ	15.64	0.28	20.36	0.29	19.02	0.20
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,171.08	20.65	1,577.84	22.13	2,094.07	22.12
รวมหนี้สิน	2,483.61	43.79	3,951.27	55.42	6,011.09	63.50
ทุนจดทะเบียน	362.48	6.39	362.42	5.08	543.63	5.74
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	362.42	6.39	362.42	5.08	543.63	5.74
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	770.86	13.59	770.86	10.81	770.86	8.14
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	36.24	0.64	36.24	0.51	45.37	0.48
ยังไม่ได้จัดสรร	993.61	17.52	942.65	13.22	975.93	10.31
ส่วนเกินจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนจากการถือหุ้นในบริษัทย่อยสุทธิจากภาษี	461.51	8.14	461.51	6.47	461.50	4.88
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	2,624.64	46.28	2,573.67	36.10	2,797.29	29.55
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	563.44	9.93	604.68	8.48	658.31	6.95
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	3,188.08	56.21	3,178.36	44.58	3,455.60	36.50
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,671.69	100.00	7,129.62	100.00	9,466.70	100.00

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	งบการเงินรวม					
	31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 61	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการขาย	1,987.81	66.89	2,001.56	47.08	2,118.57	39.45
รายได้จากการให้บริการให้เช่าวงจรและพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	439.91	14.80	569.66	13.40	734.71	13.68
รายได้จากการรับเหมาติดตั้งวงจรโครงข่าย	344.49	11.59	479.76	11.29	831.45	15.48
รายได้จากธุรกิจวิศวกรรม	169.73	5.71	1,151.13	27.08	1,622.41	30.21
รายได้ค่าบริการอื่น	-	-	16.33	0.38	22.05	0.41
รายได้อื่น	30.00	1.01	32.56	0.76	40.68	0.76
รวมรายได้	2,971.94	100.00	4,251.00	100.00	5,369.87	100.00
ต้นทุนจากการขาย	1,515.35	50.99	1,565.89	36.84	1,596.38	29.73
ต้นทุนจากการให้บริการให้เช่าวงจรและพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	329.37	11.08	413.03	9.72	534.59	9.96
ต้นทุนจากการรับเหมาติดตั้งวงจรโครงข่าย	272.98	9.19	373.89	8.80	662.83	12.34
ต้นทุนจากธุรกิจวิศวกรรม	136.04	4.58	1,254.63	29.51	1,585.66	29.53
ต้นทุนค่าบริการ	-	-	13.74	0.32	17.26	0.32
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	256.40	8.63	278.92	6.56	302.86	5.64
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	131.56	4.43	193.70	4.56	159.85	2.98
ต้นทุนทางการเงิน	44.56	1.50	66.25	1.56	95.51	1.78
รวมค่าใช้จ่าย	2,686.40	90.39	4,160.05	97.86	4,954.94	92.27
กำไร(ขาดทุน)ก่อนส่วนแบ่งจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	285.68	9.61	90.95	2.14	414.93	7.73
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	0.14	0.00	4.56	0.11	17.19	0.32
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	285.54	9.61	86.39	2.03	397.74	7.41
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	58.38	1.96	16.83	0.40	83.16	1.55
กำไรสำหรับปี	227.16	7.64	69.56	1.64	314.58	5.86
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุสุทธิจากภาษี	(0.87)	0.03	(6.80)	0.16	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดสุทธิจากภาษี	(0.87)	0.03	(6.80)	0.16	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	226.29	7.61	62.76	1.48	314.58	5.86
การแบ่งปันกำไร						
- ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	220.86	7.43	28.08	0.66	260.95	4.86
- ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	6.30	0.21	41.48	0.98	53.63	1.00
	227.16	7.64	69.56	1.64	314.58	5.86
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม						
- ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	220.00	7.40	21.52	0.51	260.95	4.86
- ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	6.29	0.21	41.24	0.97	53.63	1.00
	226.29	7.61	62.76	1.48	314.58	5.86
กำไรต่อหุ้นส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	0.63		0.05		0.48	

งบกระแสเงินสด

	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี	285.54	86.39	397.74
รายการปรับปรุงกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เป็นเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน			
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	144.56	180.99	219.79
- ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	11.19	19.91	30.22
- ตัดจำหน่ายค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินกู้ยืมระยะยาว	0.66		
- ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	0.14	4.56	17.19
- กำไรจากการขายอาคารและอุปกรณ์	(2.43)	(0.46)	-
- ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	0.04	0.01	-
- ตัดจำหน่ายงานระหว่างก่อสร้างเพื่อใช้ในการซ่อมแซมโครงข่าย	10.08	11.98	-
- ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	0.09	-	-
- ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(5.21)	0.52	39.68
- กำไรจากการขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ	-	-	(15.00)
- หนี้สงสัยจะสูญ (กลับรายการ)	5.29	1.46	6.64
- หนี้สูญ	0.06	-	-
- ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย	1.10	(0.36)	(0.75)
- ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	1.86	1.80	-
- สรรองค่าส่งเสริมการขาย (กลับรายการ)	2.40	3.30	(0.36)
- สรรองค่าประกันงานธุรกิจวิศวกรรม (กลับรายการ)	(0.11)	(2.06)	-
- สรรองผลขาดทุนงานธุรกิจวิศวกรรม (กลับรายการ)	-	93.94	(40.63)
- ดอกเบี้ยรับ	(7.19)	(14.56)	(3.68)
- เงินปันผลรับ	-	-	(0.50)
- ต้นทุนทางการเงิน	44.56	66.25	95.51
- ตัดจำหน่ายค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้	-	-	1.39
- ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุ	1.72	2.34	4.20
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	494.69	456.02	751.44
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(172.30)	(455.34)	30.87
- รายได้ค้างรับจากงานธุรกิจวิศวกรรม	(272.17)	(859.79)	(1,467.48)
- สินค้าคงเหลือ	(47.46)	22.50	(17.54)
- งานระหว่างก่อสร้าง	-	-	(170.51)
- เงินประกันผลงาน	(4.44)	(57.44)	(8.84)
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(28.56)	(42.27)	6.92
- รายได้ค้างรับจากงานบริการโครงข่าย	-	-	(32.60)
- สินทรัพย์อื่น	(2.86)	(6.70)	(0.98)
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	127.04	559.85	126.95
- เงินรับล่วงหน้าธุรกิจวิศวกรรม	75.56	194.87	136.64

	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(2.03)	10.77	(3.24)
- ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานจ่าย	-	(2.93)	-
เงินได้มาจากการดำเนินงาน	166.47	(274.41)	(648.38)
- รับภาษีเงินได้ที่ขอคืน	-	-	15.65
- จ่ายภาษีเงินได้	(69.32)	(61.34)	(52.02)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	97.15	(335.75)	(684.75)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายเพื่อเงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	(8.00)	-	(392.10)
เงินสดรับจากเงินลงทุนระยะสั้น	-	751.20	-
เงินสดจ่ายจากการลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น	(632.99)	-	-
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทอื่น	-	40.00	1.11
เงินสดจ่ายเพื่อให้กู้ยืมแก่บริษัทอื่น	-	(1.11)	-
เงินสดจ่าย(รับ)จากเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทอื่น	(40.00)	(18.00)	-
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในการร่วมค้า	(37.00)	(33.00)	-
เงินสดรับจากการขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ	-	-	15.00
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2.49	0.54	-
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(505.59)	(742.47)	(911.90)
เงินสดจ่ายต้นทุนการกู้ยืมเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(4.37)	(8.89)	(12.03)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(6.51)	(9.64)	(11.55)
เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ	7.12	14.12	2.14
เงินสดรับจากรายได้เงินปันผล	-	-	0.50
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(1,224.85)	(7.25)	(1,290.83)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดจ่ายคืนหนี้สัญญาเช่าการเงิน	(42.68)	(44.75)	(38.04)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	250.80	3,828.49
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	(2,703.54)
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินกู้ยืมระยะสั้น	-	-	(2.44)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	492.00	600.00	202.68
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินกู้ยืมระยะยาว	(1.28)	(1.92)	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(15.70)	(99.20)	(208.41)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	-	-	700.00
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้	-	-	(4.38)
จ่ายเงินปันผล	(90.02)	(72.48)	(37.33)
จ่ายดอกเบี้ย	(48.73)	(64.25)	(93.61)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	1,516.69	568.20	1,643.42
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	389.65	225.20	(332.16)
ยอดคงเหลือต้นปี	304.87	694.52	919.73
ยอดคงเหลือปลายปี	694.52	919.72	587.57

อัตราส่วนทางการเงิน

	หน่วย	งบการเงินรวม สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่		
		31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	2.22	1.53	1.25
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	2.00	1.42	1.14
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.10	(0.18)	(0.22)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า-ธุรกิจจัดจำหน่าย	เท่า	9.14	6.87	6.09
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ธุรกิจจัดจำหน่าย	วัน	39.93	53.14	59.95
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า-ธุรกิจวิศวกรรม	เท่า	4.49	2.21	1.19
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ธุรกิจวิศวกรรม	วัน	81.35	165.49	305.86
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า-ธุรกิจเทเลคอม	เท่า	4.58	5.07	1.60
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ธุรกิจเทเลคอม	วัน	79.68	71.93	225.69
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า-ถัวเฉลี่ย	เท่า	6.07	5.51	2.96
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ถัวเฉลี่ย	วัน	66.99	66.20	123.35
อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	6.13	6.04	6.20
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	59.56	60.46	58.87
อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	8.95	3.23	4.29
ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	42.72	112.91	85.13
วงจรเงินสด	วัน	83.83	13.75	97.09

อัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

	หน่วย	งบการเงินรวม สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่		
		31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	23.39	13.82	17.50
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	11.11	2.03	5.86
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	29.63	(388.64)	(217.67)
อัตรากำไรสุทธิ	%	7.64	1.64	5.86
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	9.08	2.19	9.48
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	5.03	1.09	3.79
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	9.18	2.28	8.60
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.66	0.66	0.65
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.78	1.24	1.74
อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	3.43	(2.77)	(42.08)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	0.15	(0.31)	(0.54)
อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR)	เท่า	1.99	1.57	1.34
อัตราการจ่ายเงินปันผล	%	43.03	43.03	11.87

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม ในปี 2559 - ปี 2561

14.1 ผลการดำเนินงาน

ในปี 2561 บริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัทอินเทอร์เน็ต”) ประกอบธุรกิจใน 3 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ (DISTRIBUTION) ธุรกิจโทรคมนาคม (TELECOM) และธุรกิจวิศวกรรม และโครงการพิเศษ (ENGINEERING) และ ซึ่งการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

(1) รายได้

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ	1,987.81	66.89	2,001.56	47.08	2,118.57	39.45
2. รายได้จากการให้บริการให้เช่าวงจรและพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	439.91	14.80	585.99	13.78	756.76	14.10
3. รายได้จากการรับเหมาติดตั้งวงจร โครงข่าย	344.49	11.59	479.76	11.29	831.45	15.48
4. รายได้จากธุรกิจวิศวกรรม และโครงการพิเศษ	169.73	5.71	1,151.13	27.08	1,622.41	30.21
5. รายได้อื่น	30.00	1.01	32.56	0.77	40.68	0.76
รวมรายได้	2,971.94	100.00	4,251.00	100.00	5,369.87	100.00

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีรายได้ทั้งสิ้น 2,971.94 ล้านบาท 4,251 ล้านบาท และ 5,369.87 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2561 สัดส่วนรายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณคิดเป็นประมาณร้อยละ 39.45 ของรายได้รวม รายได้จากธุรกิจโทรคมนาคมคิดเป็นประมาณร้อยละ 29.17 ของรายได้รวม และรายได้จากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ คิดเป็นประมาณร้อยละ 30.21 ของรายได้รวม รายได้ในกลุ่มธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณมีการเติบโตขึ้นจากปี 2560 จำนวน 117.01 ล้านบาท หรือคิดเป็น 5.85% ในกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคมมีการเติบโตขึ้นจากปี 2560 จำนวน 516.75 ล้านบาท หรือคิดเป็น 49.24% ในส่วนธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ มีการเติบโตขึ้นจากปี 2560 จำนวน 471.27 ล้านบาท หรือคิดเป็น 40.94%

การวิเคราะห์รายได้แยกตามประเภทธุรกิจมีดังต่อไปนี้

(1.1) รายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,987.81 ล้านบาท 2,001.56 ล้านบาท และ 2,118.57 ล้านบาท ตามลำดับหรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ร้อยละ 0.69 และ 5.85 สำหรับปี 2560 และปี 2561 การเพิ่มขึ้นของรายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณมีสาเหตุสำคัญจากการเติบโตของอุตสาหกรรมที่อุปโภคสินค้าอุปกรณ์ข่ายสายโทรคมนาคมและการสื่อสารเป็นส่วนประกอบหลัก และเกิดจากนโยบายและกลยุทธ์ในการรุกตลาดของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการขาย การขยายและให้การสนับสนุนลูกค้า เป็นต้น ทำให้บริษัทฯ มีจำนวนลูกค้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มี

ปริมาณการขายที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม อาจเป็นที่สังเกตว่าอัตราการเติบโตของรายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นที่ลดลง ทั้งนี้เนื่องจากฐานรายได้จากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณเพิ่มสูงขึ้นทุกๆ ปี ซึ่งทางผู้บริหารได้ตระหนักถึงประเด็นนี้ โดยในปี 2561 ทางผู้บริหารได้วางเป้าหมายที่จะรักษาอัตราการเติบโตให้อยู่ในระดับร้อยละ 10 โดยการวางกลยุทธ์ของธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณอย่างรัดกุม และรักษาความเป็นผู้นำตลาดสินค้า รวมถึงการดูแลลูกค้าให้มีการเติบโตไปพร้อมกันกับบริษัท

(1.2) รายได้จากธุรกิจโทรคมนาคม ประกอบไปด้วยบริการ 3 ประเภท ดังนี้

รายได้จากให้บริการเช่าวงจร

ธุรกิจโทรคมนาคมนั้น บริหารงานโดยบริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด (มหาชน) (“อินเทอร์เน็ต เทเลคอม”) ซึ่งได้ทำการก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK ทั่วประเทศไทยไปตามเส้นทางรถไฟตั้งแต่ปี 2555 และได้ดำเนินแล้วเสร็จในปี 2556 ซึ่งโครงข่ายดังกล่าวสามารถเริ่มให้บริการได้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2556 และสามารถสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มบริษัทอินเทอร์เน็ตฯ ได้ตามแผนงานที่วางไว้ โดยในปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 โครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK สามารถสร้างรายได้แก่กลุ่มบริษัทอินเทอร์เน็ตฯ ได้ถึง 388.54 ล้านบาท 508.35 ล้านบาทและ 668.76 ล้านบาทตามลำดับ โดยคาดว่ารายได้จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามแผนที่บริษัทฯ ได้วางไว้

รายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย

ในระหว่างปี 2559 ถึงปี 2561 บริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด(มหาชน) ได้รับงานติดตั้งสายไฟเบอร์ออฟติกเพื่อสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มบริษัทเพิ่มเติม โดยอาศัยความสามารถและความเชี่ยวชาญของแผนกก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK ซึ่งมีรายได้จำนวน 344.49 ล้านบาท 479.75 ล้านบาทและ 831.45 ล้านบาทตามลำดับ

รายได้จากการให้บริการเช่าพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

อาคาร INTERLINK DATA CENTER ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จและให้บริการแก่ลูกค้ารายแรกในเดือนตุลาคม 2557 โดยในปี 2559 2560 และ 2561 มีรายได้จำนวน 51.37 ล้านบาท 77.64 ล้านบาท และ 88.00 ล้านบาทตามลำดับ โดยในปัจจุบันอัตราการเข้าใช้งานดาต้าเซ็นเตอร์ คือ ร้อยละ 95 นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีรายได้จากการให้บริการดูแลศูนย์รับฝากข้อมูลของบริษัท เจเนซิส ดาต้า เซ็นเตอร์ จำกัด ที่เริ่มรับรู้ตั้งแต่เดือน กันยายน 2560

(1.3) รายได้จากธุรกิจวิศวกรรม และโครงการพิเศษ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 มีมูลค่าทั้งสิ้น 169.73 ล้านบาท 1,151.13 ล้านบาท และ 1,622.41 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 578.20 ในปี 2560 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.94 ในปี 2561 ซึ่ง ปัจจุบันยอดรายได้คงค้างรอการรับรู้ (Backlog) ณ สิ้นปี 2561 มีมูลค่าอยู่ที่ 2,109 ล้านบาท โดยจะทยอยรับรู้ไปตลอดระยะเวลาของการทำงานทั้งสิ้น 2 ปี

โดยทั่วไป ระยะเวลาในการก่อสร้างของโครงการธุรกิจวิศวกรรมโครงการจะอยู่ระหว่าง 1 ปีถึง 3 ปี ทำให้โครงการหลักๆ ที่ดำเนินการก่อสร้างในแต่ละปีนั้นแตกต่างกัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ปี	จำนวนโครงการหลัก	มูลค่าโครงการหลัก	การรับรู้รายได้ของโครงการหลัก	รายได้จากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ	สัดส่วนของรายได้ของโครงการหลัก	หมายเหตุ
2559	3	1,624.95	114.61	169.73	67.52%	ก
2560	4	2,869.31	1,126.42	1,151.13	97.85%	ข
2561	4	4,391.86	1,500.51	1,622.41	92.49%	ค

- ก. โครงการหลักในปี 2559 ได้แก่โครงการงานจ้างก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ปีงบประมาณ 2554 - 2560) มูลค่าโครงการ 809.37 ล้านบาท และโครงการโครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าระบบ 115-22 เควี ที่สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ 2 สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ 3 และสถานีไฟฟ้าลำปาง 3 มูลค่าโครงการ 526.28 ล้านบาท และโครงการก่อสร้างสายส่งระบบ 115 เควี ช่วงสถานีไฟฟ้าฮอด จังหวัดเชียงใหม่ - สถานีไฟฟ้าแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการพัฒนาระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าระยะที่ 9.1 ช่วงที่ 3 มูลค่าโครงการ 289.30 ล้านบาท โดย ณ สิ้นปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้ค้าง (Back log) ที่จะรับรู้ในอนาคตอีกกว่า 1,511.25 ล้านบาท
- ข. โครงการหลักในปี 2560 ได้แก่โครงการจ้างก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ปีงบประมาณ 2554 - 2560) มูลค่าโครงการ 1,826.45 ล้านบาทและโครงการโครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าระบบ 115-22 เควี ที่สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ 2 สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ 3 และสถานีไฟฟ้าลำปาง 3 มูลค่าโครงการ 529.94 ล้านบาท และโครงการก่อสร้างสายส่งระบบ 115 เควี ช่วงสถานีไฟฟ้าฮอด จังหวัดเชียงใหม่ - สถานีไฟฟ้าแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการพัฒนาระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าระยะที่ 9.1 ช่วงที่ 3 มูลค่าโครงการ 289.30 ล้านบาท และโครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าระบบ 115-22 เควี ที่สถานีไฟฟ้าบ้านเลน มูลค่าโครงการ 223.62 ล้านบาท โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ มีรายได้ค้าง (Back log) ที่จะรับรู้ในอนาคตอีกกว่า 3,642.92 ล้านบาท
- ค. โครงการหลักในปี 2561 ได้แก่โครงการจ้างก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ปีงบประมาณ 2554 - 2560) มูลค่าโครงการจำนวน 1,826.45 ล้านบาท และโครงการก่อสร้างสายส่งระบบ 115 เควี ช่วงสถานีไฟฟ้าฮอด จังหวัดเชียงใหม่ - สถานีไฟฟ้าแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการพัฒนาระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าระยะที่ 9.1 ช่วงที่ 3 มูลค่าโครงการ 338.45 ล้านบาท และโครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าระบบ 115-22 เควี ที่สถานีไฟฟ้าบ้านเลน มูลค่าโครงการ 252.87 ล้านบาท และโครงการซื้อขายพร้อมติดตั้งงานระบบขนส่งผู้โดยสารอัตโนมัติ (APM) มูลค่าโครงการ 1,974.09 ล้านบาท โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ มีรายได้ค้าง (Back log) ที่จะรับรู้ในอนาคตอีกกว่า 2,109 ล้านบาท

จากรายละเอียดข้างต้น พบว่ารายได้จากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ จะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับโครงการที่ได้มาในแต่ละปี ซึ่งทางกลุ่มบริษัทอินเทอร์เน็ตฯ มีนโยบายในการคัดเลือกงานโครงการที่ให้ผลกำไรสูง โดยเลือกลักษณะงานที่ต้องอาศัยความชำนาญเป็นพิเศษ และมีระดับการแข่งขันต่ำ เช่น งานก่อสร้างระบบเคเบิลใต้ทะเล (Submarine Cable) งานก่อสร้างสถานีไฟฟ้า (Substation) และงานก่อสร้างระบบสายส่ง (Transmission line) โดยคาดว่าจะในปี 2562 จะมีโครงการขนาดใหญ่เปิดเสนอให้ประมูลงานอีกหลายโครงการ และงานโครงการวางระบบเคเบิลใต้ทะเล (Submarine Cable) ขนาดใหญ่ ซึ่งกลุ่มกิจการคาดว่าจะชนะการประมูลในโครงการดังกล่าวในปี 2562

(2) ต้นทุนจากการขายและบริการ

ประเภท	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. ต้นทุนจากการธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ	1,515.35	50.99	1,565.89	36.84	1,596.38	29.73
2. ต้นทุนจากการให้บริการให้เช่าวงจรและพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	329.37	11.08	426.77	10.04	551.85	10.28
3. ต้นทุนจากการรับเหมาติดตั้งวงจรโครงข่าย	272.98	9.19	373.89	8.80	662.83	12.34
4. ต้นทุนจากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ	136.04	4.58	1,254.63	29.51	1,585.66	29.53
รวมต้นทุนขาย	2,253.74	75.83	3,621.18	85.18	4,396.72	81.88

ต้นทุนขายของบริษัทฯ แบ่งออกเป็นต้นทุนขายจากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ ต้นทุนขายจากธุรกิจโทรคมนาคม และต้นทุนขายจากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ โดยสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีต้นทุนขายทั้งสิ้น 2,253.74 ล้านบาท 3,621.18 และ 4,396.72 ล้านบาท

ต้นทุนขายจากธุรกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,515.35 ล้านบาท 1,565.89 ล้านบาท และ 1,596.38 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.34 และ ร้อยละ 1.95 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามทิศทางเดียวกับรายได้

ต้นทุนจากธุรกิจโทรคมนาคมสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 อยู่ที่ 602.35 ล้านบาท 800.66 ล้านบาท และ 1,214.68 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.92 และร้อยละ 51.71 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามทิศทางเดียวกับรายได้จากธุรกิจโทรคมนาคม โดยต้นทุนหลักแยกตามรายได้แต่ละประเภทเป็นดังนี้

- ต้นทุนจากการให้บริการให้เช่าวงจร ประกอบไปด้วย ค่าเสื่อมราคา ค่าบำรุงรักษาโครงข่าย ค่าบริการเช่าวงจร และอุปกรณ์ ค่าเช่าเสาเพื่อการพาดสาย เป็นต้น
- ต้นทุนจากการให้บริการติดตั้งวงจรโครงข่าย ประกอบไปด้วย วัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ค่าแรงผู้รับเหมา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างอื่นๆ เป็นต้น
- ต้นทุนจากการให้บริการเช่าพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ประกอบไปด้วย ค่าเสื่อมราคา ค่าสาธารณูปโภค และต้นทุนอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการให้บริการเช่าพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ เป็นต้น

ต้นทุนจากรูทิกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 อยู่ที่ 136.04 ล้านบาท 1,254.63 ล้านบาท และ 1,585.66 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 822.25 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.38 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับรายได้จากรูทิกิจวิศวกรรมโครงการและโครงการพิเศษ และขึ้นความสำเร็จของงานก่อสร้างตามที่ได้อธิบายไว้ในข้อ (1) โดยต้นทุนจากรูทิกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ จะประกอบไปด้วยวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ค่าแรงผู้รับเหมา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างอื่นๆ เป็นต้น

(3) กำไรขั้นต้น

ประเภท	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. กำไรขั้นต้นจากรูทิกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณ	472.46	23.77	435.67	21.77	522.19	24.65
2. กำไรขั้นต้นจากรูทิกิจโทรคมนาคม	182.06	23.21	265.09	24.87	373.54	23.52
3. กำไรขั้นต้นจากรูทิกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ	33.70	19.85	(103.50)	(8.99)	36.74	2.12
กำไรขั้นต้นรวม	688.22	23.39	597.26	14.16	932.47	17.50

กำไรขั้นต้นรวมสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 อยู่ที่ 688.22 ล้านบาท 597.26 ล้านบาท และ 932.47 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 23.39 ร้อยละ 14.16 และร้อยละ 17.50 ตามลำดับ ซึ่งอัตรากำไรขั้นต้นดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากรูทิกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ

กำไรขั้นต้นจากรูทิกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 อยู่ที่ 472.46 ล้านบาท 435.67 ล้านบาท และ 522.19 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 23.77 ร้อยละ 21.77 และร้อยละ 24.65 ตามลำดับ โดยบริษัทฯ สามารถควบคุมอัตรากำไรขั้นต้นของรูทิกิจจัดจำหน่ายสายสัญญาณให้อยู่ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 20 ได้ เนื่องมาจากการบริหารจัดการการสั่งซื้อทำให้บริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากขนาดการสั่งซื้อ (Economy of Scale) การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนโดยทำให้สามารถกำหนดราคาต้นทุนสินค้าที่แน่นอนได้เพื่อที่จะสามารถกำหนดราคาขายที่ให้ส่วนต่างตามนโยบายกำหนดราคาของบริษัทฯ และการที่บริษัทฯ เป็นผู้นำในตลาดจัดจำหน่ายสายสัญญาณทำให้บริษัทฯ สามารถเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าในตลาดได้โดยส่วนใหญ่

กำไรขั้นต้นจากรูทิกิจโทรคมนาคม สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 182.06 ล้านบาท 265.09 ล้านบาทและ 373.54 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 23.21 ร้อยละ 24.87 และร้อยละ 23.52 ตามลำดับ ซึ่งอัตรากำไรขั้นต้นของรูทิกิจโทรคมนาคมสามารถแบ่งได้ตามประเภทงานบริการได้ดังนี้

- อัตรากำไรขั้นต้นจากการให้บริการโครงข่าย
- อัตรากำไรขั้นต้นจากบริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์
- อัตรากำไรขั้นต้นจากการรับเหมาติดตั้งวงจรโครงข่าย

กำไรขั้นต้นจากธุรกิจวิศวกรรมและโครงการพิเศษ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 33.70 ล้านบาท (103.50) ล้านบาท และ 36.74 ล้านบาทตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 19.85 ขาดทุนร้อยละ 8.99 และอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 2.12 ตามลำดับ ซึ่งในปี 2561 บริษัทมีนโยบาย Control and Save สำหรับงาน Backlog ในมือ

(4) รายได้อื่น

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้อื่น	30.00	1.01	32.56	0.77	40.68	0.76

รายได้อื่นของบริษัทฯ ประกอบไปด้วย รายได้ดอกเบี้ยรับ กำไรจากการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า/ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ กำไรจากการขายเงินลงทุนและรายได้อื่นๆ อันเนื่องมาจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของบริษัทฯ

(5) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	256.39	8.63	278.93	6.56	302.86	5.64
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	131.56	4.43	193.70	4.56	159.85	2.98
ส่วนแบ่งขาดทุนจากกิจการร่วมค้า	0.14	0.00	4.56	0.11	17.19	0.32
รวม	388.09	13.06	477.19	11.23	479.90	8.94

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทฯ รายการหลักประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายเงินเดือนและโบนัสของพนักงาน ค่าเสื่อมราคา ค่านายหน้า ค่าโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจำนวนประมาณ 388.09 ล้านบาท 477.19 ล้านบาท และ 479.90 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.06 ร้อยละ 11.23 และร้อยละ 8.94 ของรายได้รวม ค่าใช้จ่ายฯ ของบริษัทฯ มีการเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของรายได้ของบริษัทฯ และตามภาวะเงินเฟ้อทั่วไป

(6) ต้นทุนทางการเงิน

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ต้นทุนทางการเงิน			
ต้นทุนทางการเงิน-งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	44.56	66.25	95.51
รวมต้นทุนทางการเงิน	44.56	66.25	95.51

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินจำนวน 44.56 ล้านบาท 66.25 ล้านบาท และ 95.51 ล้านบาท ตามลำดับ โดยต้นทุนทางการเงินของบริษัทฯ ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยจากการกู้ยืมซึ่งจะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันกับยอดเงินกู้ ณ สิ้นปี 2561

(7) ภาษีเงินได้

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	285.54	86.39	397.74
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	58.38	16.83	83.16
อัตราภาษีเงินได้ (ร้อยละ)	20.45	19.48	20.91

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ 58.38 ล้านบาท 16.83 ล้านบาท และ 83.16 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 20.45 ร้อยละ 19.48 และร้อยละ 20.91 ของกำไรก่อนภาษีเงินได้ตามลำดับ โดยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลอยู่ที่อัตราร้อยละ 20

(8) กำไรสุทธิ

ประเภท	งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กำไรสำหรับปี	227.16	69.56	314.58
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			
การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน เกษียณอายุสุทธิจากภาษี	(0.87)	(6.80)	-
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดสุทธิจากภาษี	(0.87)	(6.80)	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	226.29	62.76	314.58
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
อัตรากำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	7.64	1.64	5.86
อัตรากำไรเบ็ดเสร็จรวม	7.61	1.48	5.86

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานเท่ากับ 227.16 ล้านบาท 69.59 ล้านบาท และ 314.58 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรลดลงร้อยละ 69.38 และอัตรากำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 352.23 ในปี 2560 และปี 2561 ตามลำดับ โดยในปี 2560 มีรายการพิเศษดังนี้

- ในปี 2560 มีค่าใช้จ่ายพิเศษ(ค่าปรับกรมศุลกากร) จำนวน 35.43 ล้านบาท
- การรับรู้ผลขาดทุนจากงานโครงการในธุรกิจวิศวกรรมโครงการ 152 ล้านบาท เป็นต้น

(9) การจ่ายเงินปันผล

บริษัทฯ มีนโยบายจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิประจำปีของการเงินเฉพาะกิจการหลังหักภาษีเงินได้ และหักสำรองตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย เว้นแต่บริษัทฯ มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อการขยายกิจการ

17.2 ฐานะการเงิน

(1) สินทรัพย์

สัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของกลุ่มกิจการในปี 2559 2560 และ 2561 ดังนี้ ร้อยละ 49 ต่อร้อยละ 51 ในปี 2559 ร้อยละ 51 ต่อร้อยละ 49 ในปี 2560 และร้อยละ 52 ต่อร้อยละ 48 ในปี 2561 ตามลำดับ

สินทรัพย์รวมของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 5,585.90 ล้านบาท 7,129.62 ล้านบาท และ 9,466.70 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.71 และร้อยละ 32.78 ในปี 2560 และ 2561

สำหรับปี 2561 เมื่อเทียบกับปี 2560 สินทรัพย์รวมของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจำนวน 2,337.07 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากบริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด(มหาชน) (บริษัทย่อย) ได้มีการลงทุนก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK และเพิ่มขึ้นจากรายได้จ้างรับงานโครงการวิศวกรรมและติดตั้งโครงข่ายไฟเบอร์ออฟติก เป็นต้น

(2) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด/เงินลงทุนชั่วคราว/เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	694.53	919.73	587.57
เงินลงทุนชั่วคราว	751.40	0.20	0.20
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	8.00	8.00	400.00
รวม	1,453.93	927.93	987.77

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 จากผลการดำเนินงานที่ดีที่ผ่านมาโดยของบริษัทฯ ทำให้บริษัทฯ มีเงินสดหมุนเวียนค่อนข้างสูง โดยบริษัทฯ มีนโยบายในการนำเงินส่วนเกินไปลงทุนหาผลตอบแทนในระยะสั้น ซึ่งแสดงอยู่ในรายการเงินลงทุนชั่วคราว อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาถึงปัจจุบันบริษัทฯ ได้เริ่มการลงทุนก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK ทั่วประเทศ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง และในปี 2561 บริษัทฯมีโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เริ่มดำเนินงานก่อสร้างมาตั้งแต่ปี 2559 ถึงปัจจุบัน รวมทั้งโครงการก่อสร้างและติดตั้งโครงข่ายไฟเบอร์ออฟติก โดยบริษัทฯได้ทำการจัดหาเงินในหลายวิธีได้แก่การออกหุ้นเพิ่มทุนและสามารถระดมทุนมาได้ประมาณ 386 ล้านบาท(ในปี 2556) และได้รับเงินจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น(Warrant) รวมประมาณ 300 ล้านบาท(ในปี 2557-2559) และบริษัทย่อยได้มีเสนอขายหุ้นแก่ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับเงินจำนวน 1,040 ล้านบาท(ในปี 2559) และมีการออกหุ้นกู้ 700 ล้านบาท (ในปี 2561) เป็นต้น

(3) ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าของบริษัทฯ เมื่อพิจารณาแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระนับจากวันที่ครบกำหนดชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ปี 2560 และปี 2561 สามารถจำแนกได้ดังนี้

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ลูกหนี้อายุ 0 - 3 เดือน	402.07	544.53	577.11
ลูกหนี้อายุมากกว่า 3 เดือน - 6 เดือน	10.12	43.20	31.10
ลูกหนี้อายุมากกว่า 6 เดือน - 12 เดือน	10.33	17.20	19.33
ลูกหนี้อายุมากกว่า 12 เดือน	12.01	23.03	37.52
รวม	434.53	627.96	665.06
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(17.30)	(18.76)	(25.40)
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	417.23	609.20	639.66

ลูกหนี้การค้าของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 417.23 ล้านบาท 609.20 ล้านบาท และ 639.66 ล้านบาท ตามลำดับ โดยยอดลูกหนี้การค้าของบริษัทฯ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในปี 2561 ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของธุรกิจจัดจำหน่าย และธุรกิจโทรคมนาคม

บริษัทฯ มีนโยบายตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเท่าจำนวนที่คาดว่าจะเสียหายจากการเรียกเก็บเงินไม่ได้จากลูกหนี้ โดยผลเสียหายนี้ประมาณขึ้นจากการพิจารณาฐานะและหลักประกันของลูกหนี้ โดยตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 120 วัน

(4) รายได้ค้างรับจากธุรกิจวิศวกรรมโครงการและเงินประกันผลงานค้างรับ

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
รายได้ค้างรับจากธุรกิจวิศวกรรมโครงการและธุรกิจโทรคมนาคม	427.24	1,287.03	2,827.74
เงินประกันผลงานค้างรับ	4.66	62.10	70.94
รวม	346.11	1,349.13	2,898.68

รายได้ค้างรับจากธุรกิจวิศวกรรมโครงการและเงินประกันผลงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากงานโครงการขนาดใหญ่ที่กลุ่มบริษัทชนะการประมูล ทั้งโครงการในธุรกิจวิศวกรรม และโครงการติดตั้งโครงข่ายไฟเบอร์ออฟติก ในธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

(5) สินค้าคงเหลือ

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินค้าสำเร็จรูป	259.50	238.49	225.10
สินค้าระหว่างทาง	13.99	12.51	43.43
รวม	273.49	251.00	268.53
หัก ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย	(3.04)	(2.68)	(1.93)
สินค้าคงเหลือสุทธิ	270.45	248.32	266.60

สินค้าคงเหลือของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 270.45 ล้านบาท 248.32 ล้านบาท และ 266.60 ล้านบาท ตามลำดับ บริษัทฯ มีนโยบายในการบริหารการจัดเก็บสินค้าคงเหลือ เพื่อให้ มีสินค้าสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างเหมาะสม โดยในการส่งสินค้าแต่ละครั้งบริษัทฯ จะใช้ระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 1 เดือน

บริษัทฯ มีการสำรวจค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยสำหรับสินค้าที่เคลื่อนไหวช้า โดยพิจารณาตามสภาพของสินค้าที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพจริง ซึ่งจำนวนดังกล่าวเป็นยอดของสินค้าที่ไม่มีการเคลื่อนไหวมาเป็นเวลานานเกินกว่า 1 ปี

(6) สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	146.05	189.30	170.90

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีถูกหัก ณ ที่จ่าย ที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างโครงข่าย Interlink Fiber Optic Network และการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท

(7) เงินลงทุนทั่วไป

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จำนวนที่ถือครอง		ราคาทุน (บาท)		
		หุ้น	%	2559	2560	2561
บจ. อี.เอส. อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (1991)	ซื้อมาขายไป	8,000 หุ้น	10	2,250,000	2,250,000	2,250,000
รวม				2,250,000	2,250,000	2,250,000

การลงทุนในบริษัทข้างต้น เป็นการลงทุนเพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อดำเนินธุรกิจ โดย บริษัท อี.เอส. อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (1991) จำกัด เป็นหนึ่งในบริษัทผู้รับจ้างผลิตตู้ใส่อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารโทรคมนาคมให้แก่บริษัทซึ่งมีความสัมพันธ์กันมายาวนานจึงสามารถเจรจาต่อรองในส่วนของสินค้าเชื่อทางการค้าและต้นทุนสินค้าได้ ดังนั้นวัตถุประสงค์เพื่อให้เอื้อต่อการทำธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ที่ผ่านมา บริษัทที่กิจการไปลงทุนไม่มีปัญหาด้านการเงินแต่อย่างใด

(8) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,767.50	3,327.34	3,986.19

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์อยู่ที่ 2,767.50 ล้านบาท 3,327.34 ล้านบาท และ 3,986.19 ล้านบาท ตามลำดับ โดยยอดที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK ทั่วประเทศ

(9) หนี้สิน

ประเภท	งบการเงินรวม		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,312.53	2,373.43	3,917.02
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,171.08	1,577.84	2,094.07
รวมหนี้สิน	2,483.61	3,951.27	6,011.09

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีหนี้สินรวมเท่ากับ 2,483.61 ล้านบาท 3,951.27 ล้านบาท และ 6,011.09 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งหนี้สินของบริษัทฯ มีแนวโน้มที่จำนวนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการลงทุนในโครงการวิศวกรรมขนาดใหญ่ และการลงทุนของธุรกิจโทรคมนาคมโดยเกิดจากรายการสำคัญดังนี้

- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในโครงการ Interlink Fiber Optic Network (ณ 31 ธ.ค. 2560 และ 2561 เท่ากับ 1,713.84 ล้านบาทและ 1,709.31 ล้านบาทตามลำดับ)
- หุ้นกู้ 700 ล้านบาท
- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน 1,373.68 ล้านบาท เป็นต้น

(10) ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้น 3,188.08 ล้านบาท 3,178.36 ล้านบาท และ 3,455.60 ล้านบาท ตามลำดับ โดยส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ มีการเปลี่ยนแปลงตามผลกำไร(ขาดทุน)ของบริษัทฯ โดยในปี 2559 บริษัทฯ ย่อยของ บริษัทฯ ได้ทำการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนในตลาดหลักทรัพย์ทำให้ส่วนทุนของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 1,040 ล้านบาท และในปี 2559 บริษัทฯ ได้ระดมทุนโดยมีผู้ถือหุ้นมาใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ(Warrant) จำนวน 214 ล้านบาท ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ในปี 2559 ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก

ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลและหุ้นปันผลทั้งสิ้น 90.02 ล้านบาท 72.48 ล้านบาท และ 218.54 ล้านบาท(เงินสดปันผลจำนวน 37.33 ล้านบาท หุ้นปันผลจำนวน 181.21 ล้านบาท) ตามลำดับ

17.3 การวิเคราะห์สภาพคล่อง

บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 2.22 เท่า 1.53 เท่า และ 1.25 เท่า ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีอัตราสภาพคล่องที่มีเสถียรภาพ ถึงแม้ว่าบริษัทฯ ได้เริ่มมีการลงทุนก่อสร้างโครงข่าย Interlink Fiber Optic Network ทั่วประเทศ ในปี 2555 เป็นต้นมา ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก แต่บริษัทก็ได้มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงด้านสภาพคล่องดังกล่าวด้วยการ ระดมทุนเพิ่มทุนและการขอการสนับสนุนทางการเงินจากธนาคารพาณิชย์

(1) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดที่ได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน (335.75) ล้านบาท และ (684.75) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงเนื่องจากในปี 2561 กลุ่มบริษัทการลงทุนในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ทั้งโครงการวิศวกรรมและโครงการก่อสร้างโครงข่ายไฟเบอร์ออฟติกที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างทำให้ต้องใช้เงินลงทุนในโครงการดังกล่าวจำนวนมาก

(2) กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุนสุทธิ (7.25) ล้านบาท (1,290.83) ล้านบาท ตามลำดับ โดยกระแสเงินสดจากการลงทุนส่วนใหญ่ใช้ไปในการก่อสร้างโครงข่าย INTERLINK FIBER OPTIC NETWORK ทั่วประเทศ จำนวน 728.94 ล้านบาท และลงทุนในเงินฝากประจำที่มีข้อจำกัดในการใช้ เพื่อใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อสำหรับโครงการวิศวกรรมจำนวน 392.10 ล้านบาทตามลำดับ

(3) กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดรับสุทธิในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 568.20 ล้านบาทและ 1,643.42 ล้านบาทตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นการจัดงเงินเพื่อใช้ในการลงทุนในงานโครงการธุรกิจวิศวกรรมและธุรกิจโทรคมนาคม

17.4 แหล่งที่มาของเงินทุน

(1) ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

บริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 0.78 เท่า 1.24 เท่า และ 1.74 เท่าตามลำดับ ซึ่งระดับของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นยังอยู่ในระดับที่เหมาะสมตามที่บริษัทได้มีการควบคุมไว้ ถึงแม้ว่ากิจการจะมีการลงทุนในโครงการก่อสร้างโครงข่าย Interlink Fiber Optic Network ทั่วประเทศ และโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่หลายโครงการ ซึ่งส่งผลให้บริษัทต้องมีการจัดหาเงินทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนอาจสูงขึ้น แต่บริษัทยังคงมีผลประกอบการที่ดีและมีการบริหารจัดการเพื่อควบคุมไม่ให้อัตราส่วนดังกล่าวสูงขึ้น

17.5 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในช่วงสามปีที่ผ่านมาบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ตรวจสอบบัญชี ดังตารางต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

บริษัทที่รับการตรวจ	ผู้ตรวจสอบบัญชี	ค่าตอบแทนการตรวจสอบบัญชี	ค่าบริการอื่น	รวม (บาท)
งบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559				
บริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	1,285,000	-	1,285,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด(มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	955,000	-	955,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เพาเวอร์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	350,000	-	350,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต ดาต้าเซ็นเตอร์ จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	80,000	-	80,000
		2,670,000	-	2,670,000
งบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
บริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	1,500,000	-	1,500,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด(มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	1,400,000	-	1,400,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เพาเวอร์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	360,000	-	360,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต ดาต้าเซ็นเตอร์ จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	80,000	-	80,000
		3,340,000	-	3,340,000
งบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
บริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	1,500,000	-	1,500,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เทเลคอม จำกัด(มหาชน)	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	1,400,000	-	1,400,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต เพาเวอร์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	360,000	-	360,000
บริษัท อินเทอร์เน็ต ดาต้าเซ็นเตอร์ จำกัด	บจ. ไพรัชขอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส เอพีเอเอส	80,000	-	80,000
		3,340,000	-	3,340,000